

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/750/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

211/2013. (VII. 3.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2012. augusztus 29-én előterjesztett **panaszát** a 2013. július 3-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – az E. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a vele szemben 2012. augusztus 29-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban aznap a Megyei Rendőr-főkapitányságon jegyzőkönyvbe mondta panaszát, kérve a Testület vizsgálatát.

A rendőr-főkapitányságon egy r. alezr. és egy ka. vette fel a panaszos bejelentését. A panaszos előadta, hogy vele szemben aznap azért kezdeményeztek rendőri intézkedést, mivel 2012. augusztus 29-én 10 óra 58 perc és 11 óra 10 perc közötti időben táblatiltás ellenére a tilosban parkolt az E. város egyik utcájában, az orvosi rendelő előtti járdaszakaszon. Magas vérnyomás betegsége miatt érkezett a panaszos az orvosi rendelőhöz, ahová gyógyszeréért, valamint fia kórházi zárójelentésének másolatáért ment. Amint ezeket megkapta a gyógyszerkiadó ablakból, a panaszos azonnal visszaült gépjárművébe, és bevette gyógyszerét. Éppen a zárójelentést tette el, mikor odalépett az autójához egy egyenruhás r. őrm. A panaszos előadása szerint a r. őrm. kulturált, intelligens módon kezdte meg a panaszossal szemben az intézkedést. Közölte a panaszossal, hogy szabálysértést követett el, aminek

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

következtében szabálysértési bírságot szab ki a panaszosra, aki azt tudomásul vette és a bírságot elfogadta volna.

Ekkor a r. őrm.-el közös szolgálatot teljesítő rendőrő, aki tőlük körülbelül 10 méterre tartózkodott akkor, odakiáltott a panaszosnak. Pontosan nem tudta idézni a panaszos a rendőrő szavait, de annak lényege az volt, hogy a panaszosnak mindenképp fizetnie kell. Valami olyasmit is mondott a panaszosnak, hogy „ha kell, ügyességi ügy lesz a dologból”, illetve, hogy „megforgatjuk úgy, ahogy csak lehet”. A panaszossal szemben intézkedő r. őrm.-ert nem hagyta nyugodtan dolgozni, annak intézkedésébe folyamatosan beleszólt. A panaszos a rendőrő hangnemét kifogásolta és sértőnek találta a cinikus arckifejezését, amely benne ellenérzést váltott ki. Bántotta a helyzetet, mert a fia, aki folyamatos felügyelete alatt kell, hogy álljon, és akinek a rendszeres gyógyszerelését felügyelnie kell, eközben otthon várt rá. Ezért a panaszos azt mondta a rendőrőnek, hogy „te is kerülhetsz még ilyen helyzetbe”. Mindezzel a panaszos azt szerette volna kifejezni, hogy neki is lehetnek a jövőben olyan magánéleti gondjai, mint a panaszosnak, és esetleg olyan helyen kell majd megállnia, ahol egyébként nem lehet.

A jegyzőkönyvvezető tájékoztatta a panaszost a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálási módjairól, melyek közül a panaszos a Testület általi kivizsgálást kérte.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében 2012. szeptember 20-án megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az Egri Rendőrkapitányság vezetője 2013. január 8-án kelt levelében tájékoztatta a Testületet arról, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedés jogalapjaként a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) és (2) bekezdése, valamint 29. § (1) bekezdésének a) pontja szolgált, tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök szabálysértés elkövetését észlelték.

2) Az intézkedő r. őrm. 2012. szeptember 10-én az alábbi tartalommal készítette el a sérelmezett eseményekről szóló jelentését. Gépkocsizó rendőrszolgálatának teljesítése során 10 óra 55 perckor arra lett figyelmes, hogy egy személygépkocsi a megállni tilos tábla ellenére szabálytalanul várakozik az úttesten. A helyszínen megjelent a panaszos, akit a r. őrm. felszólított arra, hogy adja át saját-, illetve gépkocsijának okmányait. Közölte vele nevét, beosztását, jelvéyszámát, beosztási helyét, valamint az intézkedés okát és célját. Tájékoztatta a panaszost, hogy szabálysértést követett el azáltal, hogy szabálytalanul állt meg a tulajdonát képező autóval.

A panaszos elismerte a szabályszegés tényét, ugyanakkor arra kérte a r. őrm.-ert, hogy nézze el neki, amiért nem a kialakított, ingyenes parkolóban parkolt. Felmutatta mozgássérült igazolványát is, mire a r. őrm. tájékoztatta őt arról, hogy az igazolvány nem hatalmazza fel szabálytalan parkolásra. A panaszos ezt elismerte, ugyanakkor továbbra is arra kérte az intézkedő rendőrt, hogy legyen megértő és nézze el neki a szabálytalanságot. Jelentésében a r. őrm. kitért arra is, hogy a panaszos az intézkedés alatt mindvégig arrogáns magatartást tanúsított, fennhangon beszélt, olykor kiabált és csapkodta a tulajdonát képező járművet. A r. őrm. felhívta a panaszos figyelmét a jogkövető magatartásra, és az általa elkövetett szabályszegés miatt őt figyelmeztetésben részesítette. Az intézkedés végén tájékoztatta a panaszost panaszjogáról és a panasz előterjesztésének határidejéről. A panaszos közölte az

intézkedő rendőrrel, hogy mindenképpen élni fog a panaszjogával, mivel véleménye szerint az intézkedő rendőrnek elnézőnek és megértőnek kellett volna lennie.

A jelentés a r. törm. magatartásáról nem tartalmaz információt, mindössze annyit közöl, hogy a r. törm. mindvégig jelen volt az intézkedésnél.

3) A r. törm. 2012. szeptember 12-én az alábbi tartalommal készítette el a kérdéses intézkedésről szóló jelentését. Az eseményeket a r. őrm.-el egyezően adta elő, hozzátéve, hogy a panaszos „figyelmét a rendőri hivatás etikai kódexében meghatározott módon, tisztelettudóan, kerülve a szükségtelen konfliktus kialakulását, nem alkalmazva kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, felhívtam a jogkövető magatartása abbahagyására [sic]”.

4) 2012. december 27-én a r. törm. kiegészítette jelentését azzal, hogy a szabálytalanul parkoló jármű észlelését követően arról megkíséreltek fényképfelvételt készíteni hiteles és rendszeresített PDA készülékkel, azonban az a kép elkészítését megelőzően lemerült. A fentiek okán, mivel szabálytalan parkolás esetén elengedhetetlen hiteles fényképfelvétel megléte, az intézkedő rendőrök számára egyértelmű volt, hogy a panaszossal szembeni intézkedés mindössze figyelmeztetéssel végződhet. A r. törm. arról is beszámolt kiegészítő jelentésében, hogy a panaszos számon kérte rajtuk, hogy nincs-e jobb dolguk, valamint mindvégig arrogánsan viselkedett.

Annak érdekében, hogy r. őrm. kollégája az intézkedést zavartalanul le tudja folytatni, a „jelentésében már leírt módon” közölte a panaszossal, hogy az intézkedés során tartózkodjon a heves megnyilvánulásaitól, kiabálásától, csapkodástól, és kezeit tartsa jól látható helyen maga mellett. A r. törm. hozzátette, hogy vélekedése szerint a panaszos nem minden nap esik át rendőri intézkedésen, ezért számára az intézkedés nyelvezete idegen és távolságtartó lehetett. Arckifejezésével kapcsolatban pedig úgy nyilatkozott, hogy „a mindennapi kommunikáció során alkalmazott mimikai kifejezéseket használtam, melyre szolgálatom során még panasszal nem élt senki”. A r. törm. határozottan elutasította, hogy elhangoztak volna a panaszos által sérelmezett mondatok („ha kell, ügyészségi ügy lesz a dologból”, illetve, hogy „megforgatjuk úgy, ahogy csak lehet”), mivel már az intézkedés kezdetekor tisztában volt azzal, hogy a panaszossal szemben legfeljebb figyelmeztetéssel élhetnek. Végezetül megjegyezte, hogy amennyiben a panaszos – cselekményét elismerve – türelmesen megvárta volna kollégája intézkedését ahelyett, hogy magyarázkodásba kezd, valamint az egyébként üres, ingyenes várakozóhelyen parkol, „határozott fellépése elkerülhető lett volna”.

III.

A panaszos a vele szemben intézkedő egyik rendőr hangnemét, valamint cinikus arckifejezését kifogásolta.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., valamint a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásai alapján az alábbi megállapításokra jutott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

Az Rtv. 2. §-a értelmében „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt nyilatkozata (a továbbiakban: Etikai Kódex) 1. pontjában előírja: „[a rendőr] önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[a rendőr] tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során [...] más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány ezzel egyetértve, 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A konkrét esetben a panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőr járőrtársa, aki tőle kicsit távolabb állt, folyamatosan beleszólt az intézkedésbe. Ugyan a panaszos nem tudta pontosan felidézni, hogy mit mondott neki a rendőrnő, de sérelmezte a hangnemét és cinikus arckifejezését, amely benne ellenérzést váltott ki.

A panaszosi állítást megcáfolva a r. törm. úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal „a rendőri hivatás etikai kódexében meghatározott módon, tisztelettudóan” beszélt. Véleménye szerint a panaszosnak idegen lehetett az intézkedés nyelvezete és az számára távolságtartónak tűnhetett. A panaszos által említett mondatok elhangzását a r. törm. határozottan cáfolta.

A Testület a panaszos és a rendőr előadásában fennálló ellentmondást a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján nem tudta feloldani. A Testület ezért nem tudott megalapozott döntést hozni a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme tekintetében.

IV.

A Testület vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok alapján nem tudta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét.

Erre tekintettel a Testület a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. július 3.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET